ПРОФЕСИОНАЛНА
ТЕХНИЧЕСКА
ГИМНАЗИЯ
гр. Бургас

гр.Бургас п.код 8000, п.кутия 24, **e**-mail : ptg_burgas@abv.bg

Анализ на резултатите от НВО, ДЗИ и ДИППК

Анализ на резултати от проведените задължителни зрелостни изпити по български език и литература (за последните три години), държавните изпити за придобиване на професионална квалификация, националното външно оценяване по български език и литература и националното външно оценяване по математика.

Анализът е придружен с таблици и диаграми.

Настоящият анализ е изготвен въз основа на подробни и коректни анализи на учителите по съответните учебни дисциплини.

В Професионална техническа гимназия – град Бургас постъпват предимно ученици с ниска степен на успеваемост, от уязвими и малцинствени групи. Нашата образователна институция придобива все повече опит в работата и интеграцията на различни етноси в мултиетническа и мултикултурна среда, но различният етнически състав често поражда проблеми, затруднява се общуването, интеграцията и социализацията на учениците. Недоброто владеене на българския език затруднява качеството на образователния процес и занижава резултатите му, както и комуникацията между самите ученици. Учениците, чийто майчин език не е българският, изпитват затруднения в общуването. Семейната среда често е пречка за процеса на образователна интеграция. Част от родителите владеят добре български език и възприемат образованието като ценност, но преобладават ученици от непълноценни и социално уязвими семейства (безработни, с ниска степен на образование и липса на професионална квалификация, ниско ниво на здравна култура). Причините са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, както и в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда. В условията на обучение в преобладаваща билингвална среда обучението на писмен и говорим книжовен български език е затруднено и някои ученици трудно се поддават на ограмотяване. Това от своя страна се явява предпоставка за последващо затруднено обучение, развитие и ниски резултати при националните външни оценявания.

В обобщен план определено говорим за ниска степен на грамотност и успеваемост, което определя и слабите резултати.

I. Анализ на резултатие от Държавните зрелостни изпити по *Български език и литература* за 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 учебна година

Индикатори	2019/2020 учебна година 01.06.2020 г.	2020/2021 учебна година 19.05.2021 г.	2021/2022 учебна година 18.05.2022 г.
Анализ на отклоненията от нормата /в коя сфера се проявяват, на какво равнище, типичност на грешките/. *Наличие/липса на напредък*	-Увеличен е процентът на верните отговори при въпросите за откриване на правописна грешка. -Под 20% са правилно решените задачи по граматика, нисък е процентът на верните отговори на задачите за откриване на пунктуационна и на лексикалната грешка – 15%. -Около 60% от явилите се на матура не показват усвоени знания за литературно-историческия процес. -Неовладени знания за теоретико-литературните понятия: *тема, идея, сюжет, композиция, лирика, драма, литературен герой, разказвач, лирически персонаж.* -Неовладени литературно-теоретични техники за анализационни наблюдения върху конкретен литературен текст. -Отклонение от темата в заглавието и от жанровите изисквания, преобладава преразказът, съжденията са повърхностни и неизчерпателни, не проличава разбиране и вярна интерпретация на художествените факти. -Неточности при употребата на литературна терминология.	-Намален е процентът на верните отговори при въпросите за откриване на правописна грешка. -30% са правилно решените задачи по граматика, нисък е процентът на верните отговори на задачите за откриване на пунктуационна и на лексикална грешка – 20%. -Около 70% от явилите се на матура не показват усвоени знания за литературно-историческия процес. -Повишаване на процента овладени знания за теоретико-литературните понятия: *тема, идея, сюжет, композиция, лирика, драма, литературен герой, разказвач.* -По-нисък процент допуснати грешки при прилагане на знанията за литературно-историческия процес и познаване на изучаваните литературни жанрове в българската литература: ода, поема, разказ, повест, роман. -Траен дефицит остава отклонение от темата в заглавието и от жанровите изисквания, преобладава преразказът, съжденията са повърхностни и неизчерпателни, не проличава разбиране и вярна интерпретация на художествените факти.	-Учениците от 12. клас, випуск 2022 година, са първите, които държаха зрелостен изпит по нов формат съгласно указанията на МОН, съдържащ 22 въпроса от затворен тип, 18 въпроса за кратък свободен отговор и създаване на аргументативен текст (есе или интерпретативно съчинение). -Дванадесетокласниците се обучаваха и присъствено, и в ОРЕС. Основната задача беше успешно и възможно най-добро представяне на ДЗИ по БЕЛ. Необходимата организация на работа беше осигурена, постарахме се и със синхронно вземане на нов материал и преговор на вече взетия чрез примерни тестове за ДЗИ. -Затруднения най-вече по отношение на съставянето на текстове - кратък отворен отговор на литературен или езиков въпрос, теза, интерпретативно съчинение и есе. -Тази година и скалата за превръщането на точките в оценки е различна от прилаганата в периода 2008-2021 г. За да получат среден 3.00, зрелостниците трябва да имат поне 30 точки вместо досегашните 23.

	-Липса на ясно формулирана и откроена собствена позиция в основната мисъл. -Слабости в стилно-езиково отношение; допускат се до пет-шест езикови грешки, от които една-две с устойчив характер. -Учениците не четат внимателно условието на задачите или пък попълват повече от един верен отговор. -Около 15 % от зрелостниците не са работили върху задачите от свитъка със свободни отговори.	-Носителите на слаби оценки не разчитат условието на задача 41. -Незадълбочено познаване на литературните, културните и историческите факти. -Продължаваща негативна тенденция са слабостите в стилно-езиково отношение; допускат се до пет-шест езикови грешки, от които една-две с устойчив характер.	---Тези промени са решаващи за ученици, за които българският език не е майчин, за ученици от уязвими групи, както и налагането на успеха от явили се ученици от минали години. ---Учениците със слаби оценки от минали години ще продължават да се явяват безброй пъти, което законът позволява, но техният успех в повечето случаи значително намаля успеха на учениците от текущата година, дневна форма на обучение.
Задачи, които са затруднили най-много учениците	--**Задача 4, 5:** Неумение за прилагане на правописната норма на БКЕ. -**Задача 7, 8**: Нарушения на граматичната норма, неумение за нейното правилно и системно прилагане. -**Задача 17:** Неусвоени литературни знания и компетентности за осмисляне на символистичните идеи и елегичния тон в стиховете на Димчо Дебелянов. -**Задача 20:** Неусвоени знания за определяне характеристиките на естетическия индивидуализъм. -**Задача 23, 24:** Неумение за определяне функциите на текст. -**Задача 27:** Затруднения при определяне сферите на общуване; ниско ниво на функционална грамотност. -**Задача 33:** Зрелостниците не умеят да формулират собствена теза, а прибягват до преписване на готови тезисни изречения от предоставените текстове за четене с разбиране. -**Задача 37:** Неправилно и непоследователно прилагане на пунктуационната норма на БКЕ; грешки поради неспазване на правилата за употреба на запетая при отделяне на подчинено изречение, както и при употреба на двоеточие и кавички – отварящи и затварящи – при оформяне на цитат в текста. Няма напредък. -**Задача 41:** Не интерпретират сполучливо художествения смисъл на творбата. Не формулират ясна и точна теза, която да съответства на формулирания проблем. Преобладава липсата на логически последователна		-Като сравнение спрямо предходните две години ще отбележим липсата на съществен напредък при задачите за правилно и последователно прилагане на книжовните езикови норми, причината за което основно е в учениците от уязвими групи, с ниска степен на успеваемост. - Откриване на проблем, интерпретиран в два откъса от изучени творби. -Трудности има при откриването на внушение, създавано от комуникативната позиция на говорителя, при съпоставянето на интерпретацията на дадена тема в изучен и в неизучен текст. -При задачите за четене с разбиране малка част от учениците успешно свързват информация от два източника, но се затрудняват да

	аргументация. Повърхностни и елементарни съждения. Преобладава преразказът. Нарушения на езиковите норми.		аргументират дадено твърдение със свои думи. -Под 15% от зрелостниците разчитат данни от диаграма.
НАБЛЮДЕНИЯ ВЪРХУ 41. ЗАДАЧА	Не са създали текст върху 41. задача около 25 % от зрелостниците, а само опит за формулиране на теза или ситуиране на автора в епохата, което доказва затруднения при анализ и интерпретация на лирическа творба. Останалите и през тази година се разпределят – 35% интерпретативно съчинение и 40% са решили да пишат есе. Но и в двата случая съжденията са повърхностни и елементарни; преобладава преразказът; не се прилагат последователно и правилно нормите на българския книжовен език.	Не са създали текст върху 41. задача приблизително 40 % от зрелостниците, а само опит за формулиране на теза или ситуиране на автора в епохата, което доказва затруднения при анализ и интерпретация на прозаична творба. Около 35% интерпретативно съчинение и 25 % са решили да пишат есе. Но и в двата случая съжденията са повърхностни и елементарни; преобладава преразказът. *Напредък – минимален.*	*Напредък – липсва.* Тази година за пръв път задачата за създаване на текст даде избор между две теми в два жанра. Незначителен процент от зрелостниците са работили по нея. Опит за текст *Есе* - 10%, а интерпретативно съчинение- 15 %. --Изборът на есе не носи голям брой точки, но все пак допълва крайния резултат.
	• Ясно проличава непълнота в обхвата и интерпретирането на темата. • Отклонение от темата в заглавието и от жанровите изисквания. • Неточности при употребата на литературна терминология. • Повърхностни разсъждения; не проличава разбиране и вярна интерпретация на художествените факти. • Липса на ясно формулирана и откроена собствена позиция в основната мисъл. • Неусвоени знания за автора и творбата и свързаните с тях процеси в българската литературна история. Не умеят да тълкуват поставената тема, повечето дори не са успели да разграничат посланията на героите, не разбират техниката «разказ в разказа». • Не умеят да формулират теза, съответстваща на формулирания проблем за противопоставянето между реалността и измамата като авторово послание. • Ясно проличава непълнота в обхвата и интерпретирането на темата за благодеянието като ценност.		
Изводи и тенденции	-Резултатите като цяло са по-ниски с 0,12 спрямо 2019 г.	-Резултатите като цяло са по-високи с 0,09.	-Резултатите като цяло са по-ниски с 0,62.
■ По-висок % двойки – слаби оценки на ученици от ЗФО, от СФО, от минали години. ■ Намалява броят на учениците, които създават сполучлив текст върху 41. задача – трети модул. ■ Нисък % на справящите се с формулиране на теза.			

■ Намаляване на успеваемостта на учениците при прилагане на граматичната норма на БКЕ, в частта „Членуване на имената” и в частта „Местоимения”. ■ Учениците не умеят да извличат информация от текст и не успяват да я обработят в съответствие с поставената задача. ■ Не умеят да композират и структурират свой текст. ■ Не умеят да подбират и съчетават езикови средства с оглед на стиловата им уместност. ■ Учениците четат все по-малко книги и още по-малко литературни анализи. Това оказва влияние на избора им на вид съчинение, което да съставят на ДЗИ. Предпочитат есето пред интерпретативното съчинение. Длъжни сме да открием най-верния път, по който да подготвим максимално добре всеки випуск. Тенденциите от последните години ни насочват към работа с текста в час, включително и четенето му, и насочване на учениците как да извличат проблематиката и как да я интерпретират все по-често въз основа на личния си опит.	
Съизмеримост на резултати	■ Оценките от входно, междинно и изходно равнище са съизмерими с резултатите от ДЗИ. ■ Незначителни разлики между текущо оценяване и резултатите от матурата. ■ Учениците с оценка „Среден“ от дипломата остават в същите граници на средната оценка и на матурата. Същата измеримост се наблюдава и при оценките в границите на „Добър“. ■ Учебните часове не стигат да се предаде спокойно и качествено големият обем учебен материал, нито да се упражни вербално или с видеоматериал. Трябва да се има предвид по-трудният контингент ученици и това, че се налага диференциране - не се работи само с по-успешно работещите ученици, а и с трудно справящите се, чийто майчин език не е българският.
Последващи мерки	-Актуализиране на правилата и задачите, съизмеримост между годишната оценка и ДЗИ - информация за успеха и мерки за подобряване - до 2 седмици след всеки проведен писмен контрол. -Работа за подобряване функционалната грамотност на учениците. Мотивиране на учениците чрез използване на иновативни практики и интерактивни методи за повишаване на интереса им към учебния материал. -Осъществяване на повече консултации с ученици от ЗФО, от СФО, от минали години и тяхното мотивиране при подготовката им за ДЗИ, тъй като именно те се явяват сериозен проблем при отчитане на успеваемостта. -До 10.04.2023 г. да е предадено учебното съдържание в 12. клас, за да останат само часове за преговор, обобщение и упражнение. -Акценти при работа с типовете текст, заложени в учебната програма, чието създаване учениците се очаква да овладеят - творчески умения, умения за изразяване на собствена гледна точка, умения за създаване на текстове. -Реализиране на заложената в учебната практика работа върху смислите на текста, върху стратегиите за критическо мислене. -Състезания на училищно ниво за подобряване функционалната грамотност на учениците. -Повече упражнения за затвърждаване на учебното съдържание според учебно-изпитната програма.

- **Таблици и диаграми. СТАТИСТИКА – ДЗИ – БЕЛ; 01.06.2020 г.**

Среден успех: Среден (3, 06166)

Брой явили се ученици	Оценки											
	До 22,5т. Слаб 2		23т. – 40,5т. Среден 3 (3,00 – 3,49)		41 т. – 58,5 т. Добър 4 (3,50 – 4,49)		59 т. – 76,5т. Мн.добър 5 (4,50 – 5,49)		77 т. – 94,5 т. Отличен 6 (5,50 – 5,99)		95 т. – 100 т. Отличен 6	
	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%
24	**10**	40%	**12**	50%	**2**	10%	0	0	0	0	0	0

Предмет	Заявили желание	Недопусна ти	Неявили се	**Явили се**	**Успех**
БЕЛ – 2020 г., 01.06.	24	0	0	**24**	**3,061**
12.а. - ДФО	10	0	0	**10**	**3,261**
12.в. - ЗФО	6	0	0	**6**	**2,913**
12.г. - ЗФО	2	0	0	**2**	**3,035**
12.клас-минали години	2	0	0	**2**	**2,695**
12.клас-неприсъствен	4	0	0	**4**	**2,982**

СТАТИСТИКА – ДЗИ – БЕЛ; 19.05.2021 г.

Среден успех: Среден (3, 150)

Брой явили се ученици	Оценки											
	До 22,5т. Слаб 2		23т. – 40,5т. Среден 3 (3,00 – 3,49)		41 т. – 58,5 т. Добър 4 (3,50 – 4,49)		59 т. – 76,5т. Мн.добър 5 (4,50 – 5,49)		77 т. – 94,5 т. Отличен 6 (5,50 – 5,99)		95 т. – 100 т. Отличен 6	
	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%
18	**6**	40%	**11**	50%	**1**	10%	0	0	0	0	0	0

Предмет	Заявили желание	Недопусна ти	Неявили се	**Явили се**
БЕЛ – 2021 г., 19.май	73	0	55	**18**

Разлика между 2020 и 2021 г. 19. май, 2021 г.		
явили се	**среден успех**	напредък
	3, 15	**+ 0, 09**

Предмет	Заявили желание	Недопуснати	Неявили се	**Явили се**	**Успех**
БЕЛ – 2021 г., 19.05.	73	0	55	**18**	**3,156**
12.а. - ДФО		0		**2**	**3,225**
12.в. - ЗФО		0		**3**	**3,133**
12.г. - ЗФО		0		**5**	**3,164**
12.клас-минали години		0		**4**	**3,095**
12.клас-неприсъствен		0		**4**	**3,165**

СТАТИСТИКА – ДЗИ – БЕЛ; 18.05.2022 г.

Разлика между 2021 и 2022 г. 18. май, 2022 г.		
явили се	**среден успех**	понижаване
	2, 54	**- 0, 62**

Предмет	Заявили желание	Недопуснати	Неявили се	**Явили се**	**Успех**
БЕЛ – 2022 г., 18.05.	39	0	12	**27**	**2,54**
ДФО – 10 двойки /слаби оценки/ ЗФО и минали години – 6 двойки /слаби оценки/ 11 ученици с успех от Среден 3,02 до Добър 4,20					

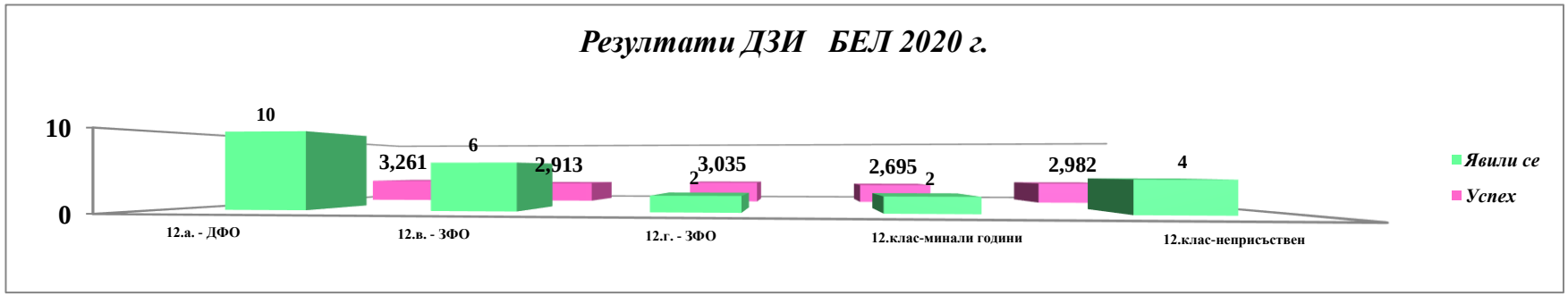
Резултати ДЗИ БЕЛ 2020 г.
10
0
10
3,261
6
2,913
2
3,035
2,695
2
2,982
4
12.а. - ДФО
12.в. - ЗФО
12.г. - ЗФО
12.клас-минали години
12.клас-неприсъствен
Явили се
Успех

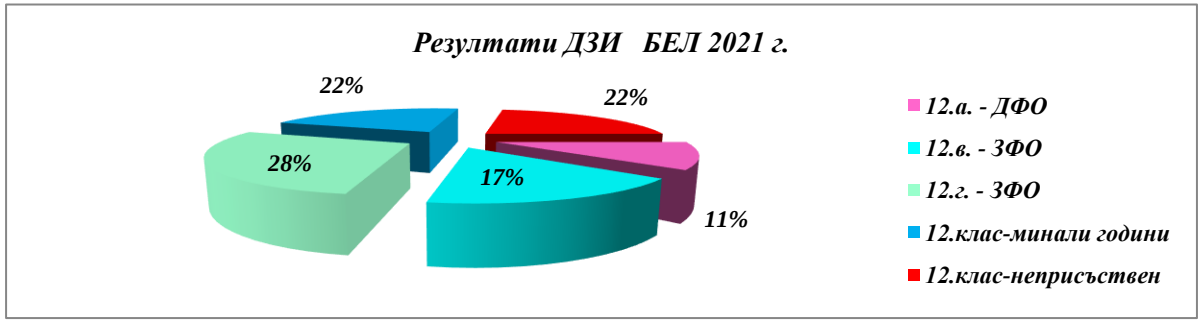
Резултати ДЗИ БЕЛ 2021 г.
22%
22%
28%
17%
11%
12.а. - ДФО
12.в. - ЗФО
12.г. - ЗФО
12.клас-минали години
12.клас-неприсъствен

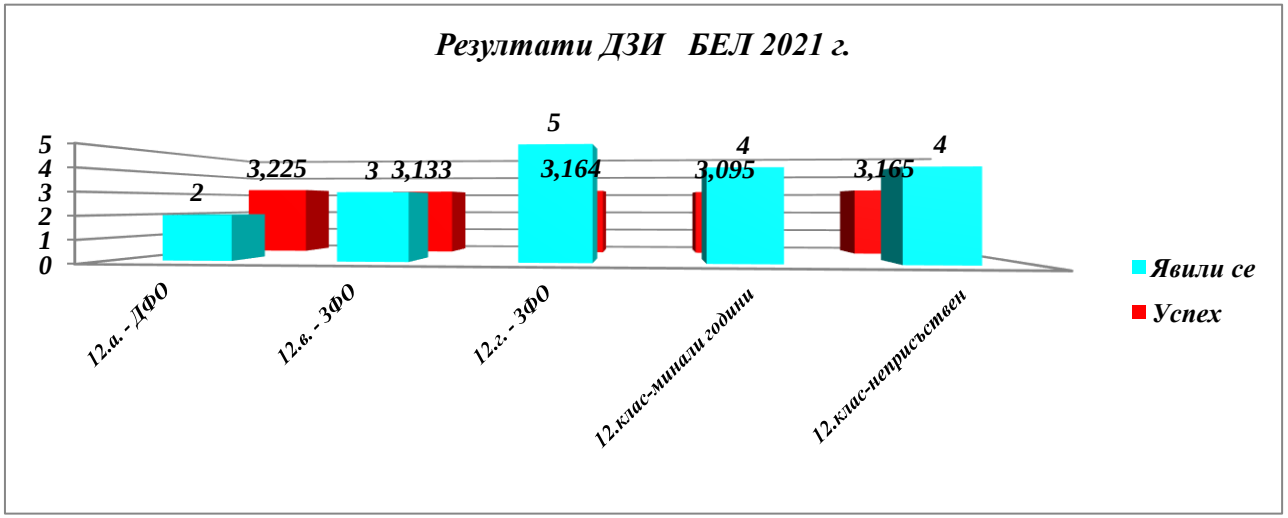
Резултати ДЗИ БЕЛ 2021 г.
5
4
3
2
1
0
2
3,225
3
3,133
5
3,164
4
3,095
3,165
4
12.а. - ДФО
12.в. - ЗФО
12.г. - ЗФО
12.клас-минали години
12.клас-неприсъствен
Явили се
Успех

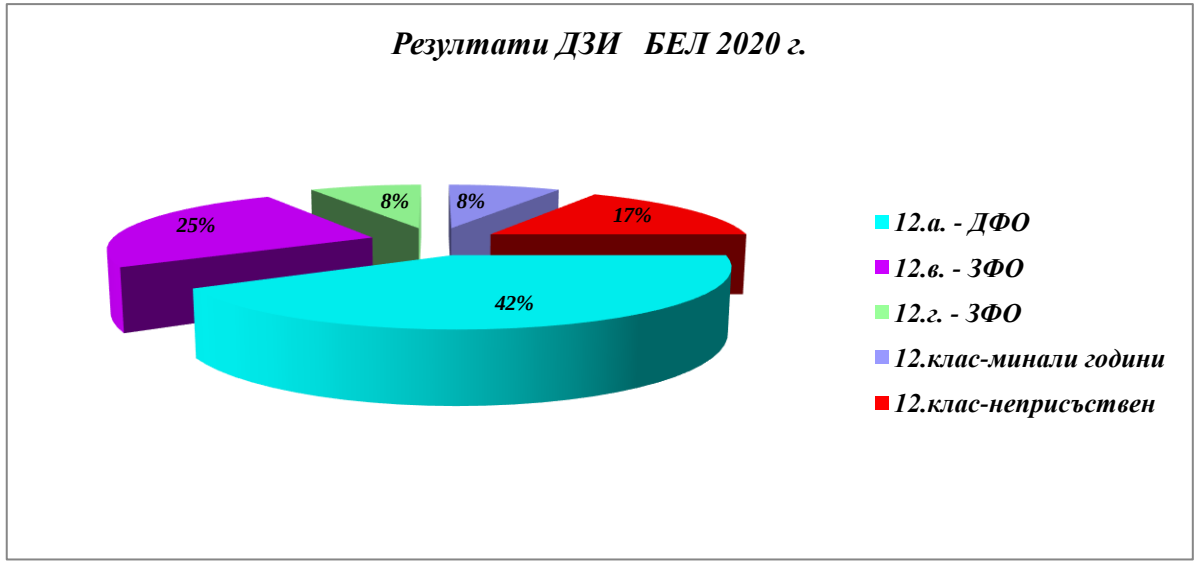
Резултати ДЗИ БЕЛ 2020 г.
25%
8%
8%
17%
42%
12.а. - ДФО
12.в. - ЗФО
12.г. - ЗФО
12.клас-минали години
12.клас-неприсъствен

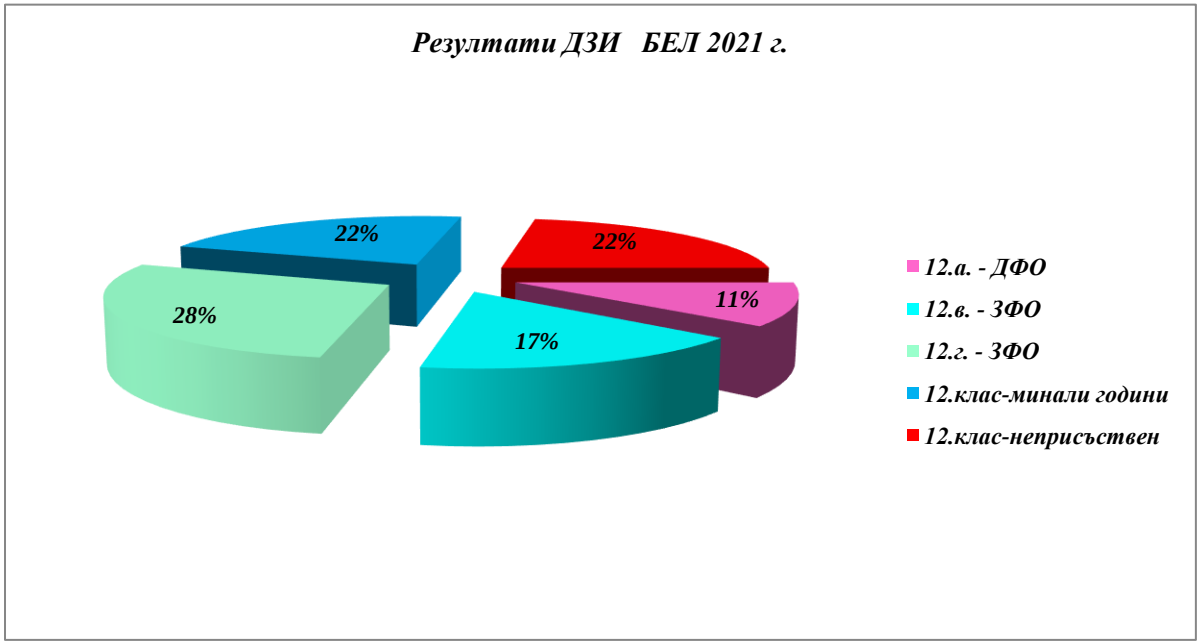
Резултати ДЗИ БЕЛ 2021 г.
22%
22%
11%
28%
17%
12.а. - ДФО
12.в. - ЗФО
12.г. - ЗФО
12.клас-минали години
12.клас-неприсъствен

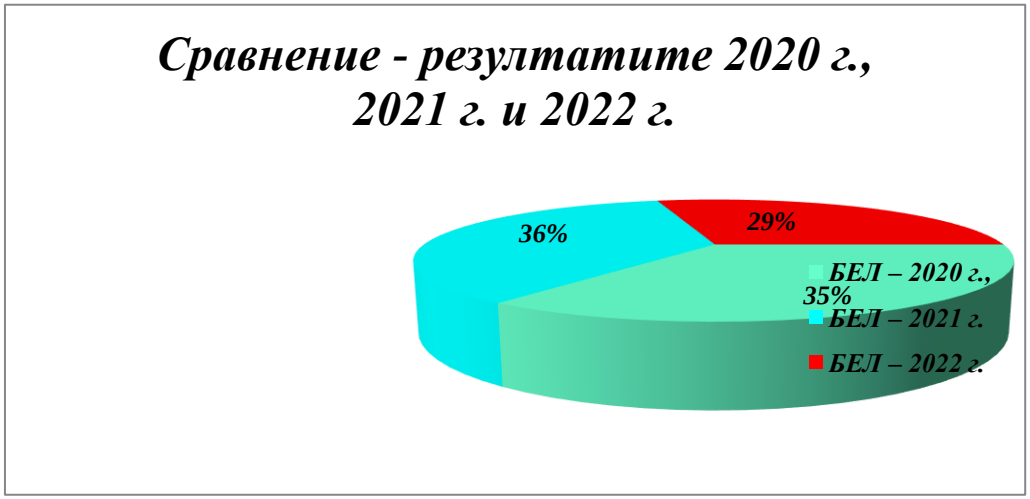
Сравнение - резултатите 2020 г., 2021 г. и 2022 г.
36%
29%
35%
БЕЛ – 2020 г.,
БЕЛ – 2021 г.
БЕЛ – 2022 г.

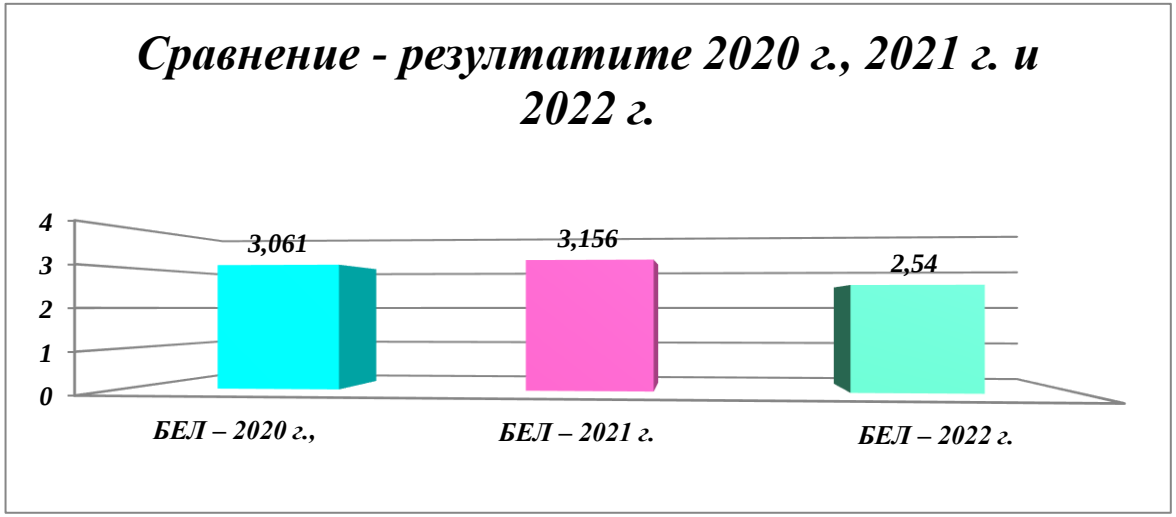
Сравнение - резултатите 2020 г., 2021 г. и 2022 г.
4
3
2
1
0
3,061
3,156
2,54
БЕЛ – 2020 г.,
БЕЛ – 2021 г.
БЕЛ – 2022 г.

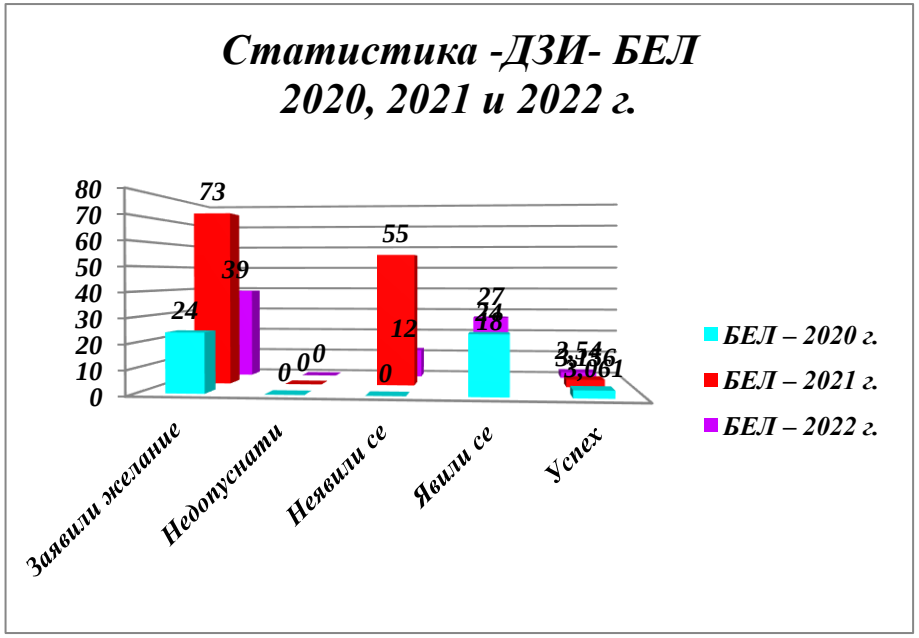
Статистика -ДЗИ- БЕЛ 2020, 2021 и 2022 г.
80
70
60
50
40
30
20
10
0
73
39
24
55
12
27
18
Заявили желание
Недопуснати
Неявили се
Явили се
Успех
БЕЛ – 2020 г.
БЕЛ – 2021 г.
БЕЛ – 2022 г.

II. АНАЛИЗ на резултатите от ЗДИППК по част теория на трета степен на професионална квалификация за специалност **код 6230101 „Горско и ловно стопанство“** от професия **код 623010 „Техник-лесовъд“** от професионално направление **код 623 „ Горско стопанство“ – 20.05.2022 г., XII клас**

Предмет	Заявили желание	Недопуснати	Неявили се
ЗДИППК – 2022 г., 20.май	12	0	0

Вид изпит	Изпитна тема	Писмен тест	Дипломен проект
ЗДИППК –	0	12	0

Среден успех от изучаваните в XI и XII клас предмети по професионална подготовка :

Среден успех:Добър 4,36

Среден успех от ЗДИППК по част теория: Добър 3,93

Брой явили се ученици	Оценки									
	От 2,00 до 2,99 Слаб		От 3,00 до 3,49 Среден		От 3,50 до 4,49 Добър		От 4.50 до 5,49 Мн.добър		От 5,50 до 6,00 Отличен	
	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%
12	**0**	0%	**0**	0%	**12**	100%	0	0	0	0

Разпределение на получения брой точки

Брой точки	0 – 49,99	50,00 – 59,99	60,00 – 69,99	70,00 – 79,99	80,00 – 89,99	90,00 - 100
Брой ученици	0	2	7	3	0	0

- **АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ЗДИППК**

Предварителна подготовка

В началото на м. ноември 2021 г. учениците бяха запознати с Националната изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация за специалност код 6230101 „Горско и ловно стопанство“ от професия код 623010 „ Техник-лесовъд“, утвърдена със Заповед № РД 09 – 3764/25.10.2021 г. на Министъра на образованието и науката. Направено е проучване относно нагласата и желанията на учениците в каква форма да го положат: изпитна тема, писмен тест или дипломен проект. Резултатите бяха докладвани на Педагогически съвет и след взетото решение и въз основа на Заповед № РД 02 – 123 -1/ 13.01. 2022 г. последва съвместна работа с инж. Гинка Дончева по съставянето на тестови задачи по всяка изпитна тема, в съответствие със съдържанието на националната изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация за посочената специалност. Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий е съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий носи максималния брой точки. Всеки писмен тест по всяка изпитна тема съдържа:

- Задачи с един или повече верни отговори;
- Въпроси за избор между вярно и грешно;
- Въпроси и задачи за допълване;
- Въпроси и задачи за свободно съчинение;
- Въпроси и задачи за тълкуване.

Подготвените въпроси в базата данни за тестове отговарят на изискванията и указанията за разработване на писмен тест. Всяка тестова задача задължително съдържа поне един глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване – пълния отговор, за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема. Направен е анализ на сложността на въпросите, при който се установи:

- Учениците не умеят да правят съпоставка и анализ на изученото;
- Липсват умения за извличане на съществен смисъл от изучавания материал.

Изготвените писмени тестове по изпитните теми (част по теория на професията) за специалност „Горско и ловно стопанство“ са съгласувани с представител на работодателска организация – РДГ Бургас.

Явилите се на ЗДИППК по част теория на трета степен на професионална квалификация за специалност код 6230101 „Горско и ловно стопанство“ от професия код 623010 „Техник-лесовъд“ от професионално направление код 623 „ Горско стопанство“ – през сесия май-юни, 2022 г. са ученици от дневна форма на обучение.

Дванадесетокласниците се представиха добре на ЗДИППК по част теория, сесия май-юни 2021/2022 г. – **Добър 3,93,** показва анализът на резултатите от настоящата справка. Средният успех на ЗДИППК по част теория е Добър /3,93/ спрямо успех Добър /4,36/ по време на професионалната подготовка в XI и XII клас. Отбелязва се малка разлика (0,43) между двата успеха, в полза на средния успех по време на професионалната подготовка в XI и XII клас. Средният успех от теоретичните предмети на професионалната подготовка е Добър /4,19/ - разлика от 0,26.

Изводи:

- Всички ученици завършващи дванадесети клас, специалност „ Горско и ловно стопанство“ са подали Заявление за допускане до ДИППК (на брой 12) и са се явили на изпита.
- Зрелостниците изявяват желание (предпочитат) да се явяват на писмен тест, а не на изпитна тема.
- Резултатите като цяло са добри и съизмерими с успеха по време на професионалната подготовка в XI и XII клас.
- Учениците срещат затруднения с тестовите въпроси от равнище „Приложение“ и „Анализ“.
- Възпроизвеждат и разпознават информация за понятия, факти, дефиниции.
- Извличат съществен смисъл от изучавания материал.
- Срещат затруднения при разкриване на взаимовръзки, зависимости и формулиране на изводи и заключения.

III. АНАЛИЗ на резултатите от ЗДИППК по част теория на трета степен на професионална квалификация за специалност **код 5220309 „Топлотехника - топлинна, климатична,вентилационна и хладилна“** от професия **код 522030 „Техник на енергийни съоръжения и инсталации “** от професионално направление **код 522 „Електротехника и енергетика “ – сесия май-юни за учебната 2021/2022 г.**

ЗДИППК	Заявили желание	Недопуснати	Неявили се на част теория	Неявили се на част практика
	20	0	10	12

Среден успех на учениците от ЗДИППК	2022			
	явили се на част теория	Явили се на част практика	Явили се и на двете части	Успешно издържали
Добър 3,64	10	8	8	8

Среден успех на учениците от ЗДИППК, Добър 3,64

Среден успех за успешно положилите ЗДИППК: Добър 3,64.

<u>АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ЗДИППК</u>

Явилите се на ЗДИППК през сесия май-юни 2022 г. са ученици от дневна форма на обучение. Не са се явили ученици от задочна и самостоятелна (неприсъствена) форма на обучение, както и ученици от минали години.

Дванадесетокласниците се представиха задоволително.

Задачи, които са затруднили най-много учениците:

- *Тестова задача № 8 - Обяснява техническите параметри и изисквания при избор на хладилен компресор за домашни хладилници и замразители*
- *Тестова задача № 11 и Тестова задача № 12. Обяснява вярно правилата и изискванията за безопасна работа при експлоатация на домашни компресорни хладилници и замразители.*
- *Тестова задача №13 – относно Профилактика и обслужване на домашни компресорни хладилници и замразители, начини за размразяване.*

- *Тестова задача №15 и Тестова задача №16. Илюстрира с примери приложението на електронния регулатор и на термостата при регулиране и поддържане на работните параметри.*

НАБЛЮДЕНИЯ ВЪРХУ ЗАДАЧИ със свободен отговор

Не са създали текст висок % от явилите се ученици, което доказва затруднения при анализ и интерпретация.

- Неточности при употребата на техническата терминология на учебния предмет.
- Повърхностни разсъждения; не проличава разбиране и вярна интерпретация.
- Не умеят да формулират теза, съответстваща на формулирания проблем.

Изводи и тенденции

- Резултатите като цяло са добри.
- Нисък % двойки – 2 /две/ слаби оценки: и 2 /двете/ на ученици от дневна форма на обучение, завършващи в настоящата година; Като едната двойка се дължи на здравословни проблеми на явяващия се ученик.
- Нисък процент на учениците, които създават сполучлив текст при задачи със свободен отговор .
- Част от учениците не умеят да композират и структурират свой текст.
- Някои от явилите се не умеят да решават успешно задачи от равнище анализ
- Част от дванадесетокласниците изпитват затруднения при задачи от равнище разбиране.

Съизмеримост на резултати

Среден успех от изучаваните в XI и XII клас предмети по професионална подготовка за учениците, явили се в частта "Теория на професията" чрез полагане на тест - Добър 3,92

- Оценките от изучаваните в XI и XII клас предмети по професионална подготовка са съизмерими с резултатите от ЗДИППК
- Незначителни разлики между оценяването по предмети по професионална подготовка, изучавани в XI и XII клас и резултатите от ЗДИППК.
- Учениците с оценка „Среден“ от дипломата по предмети по професионална подготовка остават в същите граници на средната оценка и на ЗДИППК . Същата измеримост се наблюдава и при оценките в границите на „Добър“

Ученик	Хидравлични машини	Техническа термодинамика и топлопренасяне	Климатична, вентилационна и отоплителна техника XI	Климатична, вентилационна и отоплителна техника XII	Топлинни източници	Хладилна техника	Ремонт на топлотехническите съоражения и инсталации XI	Ремонт на топлотехническите съоражения и инсталации XII	Експлоатация на топлотехническите съоръжения и инсталации	Проектиране на топлотехнически съоръжения и инсталации
Боян Йорданов Михалев	5	4	3	3	4	3	3	4	4	3
Веселин Венциславов Василев	5	5	5	5	4	5	5	4	5	4
Георги Каменов Митев	3	3	3	3	3	4	4	4	4	3
Даниел Доинчев Златев	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3
Димитър Петров Христов	5	5	6	6	5	6	6	4	4	4
Йордан Господинов Бозаджиев	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Мемет Смаил Ахмед	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Николай Златимиров Шарапанов	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4
Михаил Киров Ласкаракев	4	4	4	3	3	4	3	3	3	3
Мишо Атанасов Николов	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4
Среден успех	4,2	4,1	4,1	3,9	3,8	4,1	3,9	3,7	3,9	3,5
Среден успех от изучаваните в XI и XII клас предмети по професионална подготовка за учениците, явили се в частта "Теория на професията" чрез полагане на тест - Добър 3,92										

- **<u>Успеваемост на явилите се ученици на ЗДИППК:</u>**

Клас - Форма на обучение	Брой явили се ученици	Окончателни оценки ЗДИППК	по теория в точки	По практика в точки
12 - ДФО	**10**	1. Боян Йорданов Михалев – Добър /3,56/	55,00	63,6
		2. Веселин Венциславов Василев – Добър /3,52/	51,00	66,2
		3. Георги Каменов Митев – Добър /3,58/	55,00	64,4
		4. Даниел Дончев Златев – Добър /3,50/	51,00	65,60
		5. Димитър Петров Христов – Добър /3,80/;	57,00	69,6
		6. Йордан Господинов Бозаджиев – Среден /3,39/.	58,00	55,00
		7. Мемет Смаил Ахмед – Добър /3,60/	58	62,00
		8. Николай Златимиров Шарапанов - Добър /4,20/	68,00	72,00
		Михаил Киров Ласкаракев **Мишо Атанасов Николов**	Неуспешно положили 28,00 26,00	Не се явил Не се явил

Извод:

Среден успех на учениците от ЗДИППК, явили се в частта "Теория на професията" чрез полагане на тест Добър 3,64

Среден успех за успешно положилите ЗДИППК: ***Добър 3,64.***

Успехът на учениците по време на професионалната подготовка в XI и XII, съпоставен спрямо резултата от ЗДИППК през майска сесия 2022 г., показва съответствие на оценките. Изпълнени качествено заложените задачи. Оценяването е извършено при стриктно спазване на критериите в националната изпитна програма и съгласно Държавните образователни стандарти. Трябва да се има предвид по-трудният контингент ученици и това, че се налага диференциране - не се работи само с по-успешно работещите ученици, а и с трудно справящите се, чийто майчин език не е българският. Затова освен учебните часове да се разчита и на часовете за консултиране с цел да се обясни и упражни спокойно и качествено големият обем учебен материал, както и да се упражни индивидуално с ученици, който имат затруднения. Учениците, които завършват професионални гимназии в сравнение с другите дванадесетокласници от другите училища, трябва да отделят повече време за подготовка за явяване на изпити. Учениците в трудно социално положение, от малцинствени групи, както и обучавани в други форми на обучение са трудово заети и изпитват затруднения в явяването си на изпити през всички дни, което обяснява тяхното отсъствие.

IV. Анализ на резултатите от проведеното Национално външно оценяване по български език и литература на 14.06.2022 г., придружен с таблици и диаграми, измерващи средния успех в точки и в проценти.

1. **Основни характеристики**

От направения прочит на резултатите става ясно в каква степен учениците от 10.а., 10.б. и 10.в. клас са усвоили задължителния базов минимум знания, умения и компетентности по български език и литература – Общообразователна подготовка. Нямаме ученици с нула точки, но и не представяме добри резултати. Базата за измеримост е спрямо предходната учебна година. За втора година се провежда НВО-БЕЛ. В предоставените данни по-нататък следва статистическата информация за резултатите от НВО.

Брой участници	67	Брой задачи	23
Минимален резултат	2 точки	Максимален резултат	32 точки
Среден резултат	**4,61 т.**	***Резултатите са за ниво училище***	

2. **Разпределение на учениците по пол и по получен резултат**

Среден резултат	Момчета	Момичета	Неявили се
4,61	**26** **(8,85 т средно)**	**8** **(9,88 средно)**	**33**

- ***Среден процент от максималния брой точки***

Среден процент от максималния брой точки								
Ниво училище			**Регионално ниво**			**Национално ниво**		
Общо	**Мом-чета**	**Моми-чета**	**Общо**	**Мом-чета**	**Моми-чета**	**Общо**	**Мом-чета**	**Моми-чета**
9.09	**8.85**	**9.88**	**42.75**	**38.01**	**48.01**	**43.16**	**38.41**	**48.40**

3. **Анализ на резултатите от НВО – БЕЛ. Акценти и изводи**

Равнището на компетентностите по български език и литература в края на първи гимназиален етап се проверява писмено чрез тест с общо 23 задачи. 14 въпроса са с избираем отговор, а 6 – с кратък свободен отговор. Има по една задача за редактиране и за разширен свободен отговор, в който трябва да се формулира теза или антитеза. Последната задача е за създаване на текст. Значителният брой задачи със свободен отговор проверяват уменията не само за търсене и намиране на информация, но и за обобщаване и тълкуване на отделни елементи в текстовете, както и за осмисляне и оценяване на сравнително кратки текстове.

По български език и литература нямаме ученик с 0 точки.

Следват някои конкретни и типични проблемни места от нивото на успеваемост на учениците, резултат от проведените консултационни срещи, беседи и коментари с тях след оповестяването на резултатите от НВО. След неколкократно отработване на изпитния вариант с учениците от трите паралелки на 10 клас, обобщихме следните затруднения и дефицити при усвояване на литературните, езиковите и комуникативните компетентности:

1. Затруднения при извличане на информация от текст и таблица при задачите с избираем отговор.

2. Учениците имат проблем при обработването на информация, когато от тях се изисква свободен отговор. Не познават речниковото значение на думите.
3. Неумение да формулират един или два контрааргумента по дадено твърдение, което е тревожен факт за затруднения при ориентиране в комуникативната ситуация на предложения текст.
4. Някои ученици предпочитат да пишат теза, без да я обвързват с откъса от посочения изучаван художествен текст.
5. Наблюдават се трудности при осъзнаване на комуникативния строеж на художествената творба. Най-често се заявяват общовалидни твърдения по темата без задълбочена аргументация.
6. Трудно се съобразява зададеният проблем с литературния контекст. Сериозен е лексикалният дефицит, което пък от своя страна води до еднообразни синтактични конструкции и труден изказ.
7. Литературната терминология не е овладяна качествено.

Анализът на тези резултати води до следните изводи:

- Голяма част от учениците не умеят да извличат информация от непознат текст и владеят добре книжовните норми на българския език, но има и един малък кръг ученици, които допускат всякакви типове грешки:

– граматически /фонетични, морфологични, синтактични/;
-правописни;
-пунктуационни;
-лексикални грешки /непознаване на лексикалното значение на много думи/.

- Преобладаващият контингент ученици са от уязвими групи, от ромски произход, от непълноценни семейства, с ниска, слаба степен на успеваемост, а българският език за тях не е майчин език.
- Преминаването към ОРЕС, макар епизодично, нарушава естествения ритъм на комуникация и шансовете за по-успешна реализация както следва да бъде по време на присъственото обучение.

4. Мерки и препоръки за постигане на по-високи резултати:

За повишаване на резултатите по български език и литература както на учениците от Първи гимназиален етап, така и от Втори гимназиален етап се налага искрена, всеотдайна, обхватна колективна работа от всички учители в стремежа за качествени знания и умения и да се предприемат мерки на училищно ниво:

1. Да се упражнява постоянен контрол както от учителите по български език и литература, така и от всички останали педагогически специалисти за формирането на правописни и правоговорни умения в речевата култура на всички ученици
2. Да се прилагат системно различни видове граматически упражнения за овладяване на ключови норми на българския книжовен език
3. Да се търсят нетрадиционни начини за мотивиране на учениците за изказване /устно и писмено/ чрез различни изяви в класни и извънкласни форми
4. Да се поддържа постоянна връзка с родителите, които би трябвало да са повече заинтересовани от постиженията и проблемите на своите деца, да има единодействие учител – родител за формиране на знаещи и можещи личности, които могат успешно да се впишат в обществото.

5. Да се посещават консултациите по предмета – редовни и допълнителни, на които да се установяват индивидуалните пропуски на всеки ученик, да се обясняват езиковите правила и тяхното прилагане в речевата им практика.
6. Участие в различни национални и училищни програми и проекти за допълнително обучение по БЕЛ.
7. Задаване на интерактивни задачи, свързани с четивната грамотност по всички предмети и ориентирани към функционалната грамотност на ученика.
8. Приоритет: създаването на писмени аргументативни текстове в часовете за упражнения.
9. Активно включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, за изготвяне на презентации, на информационни съобщения, работа по учебни проекти.

5. Приложения. *Таблици. Диаграми*

Основни характеристики

Брой участници	67	Брой задачи	23
Минимален резултат	2 точки	Максимален резултат	32 точки
Среден резултат	**4,61 т.**	***Резултатите са за ниво училище***	

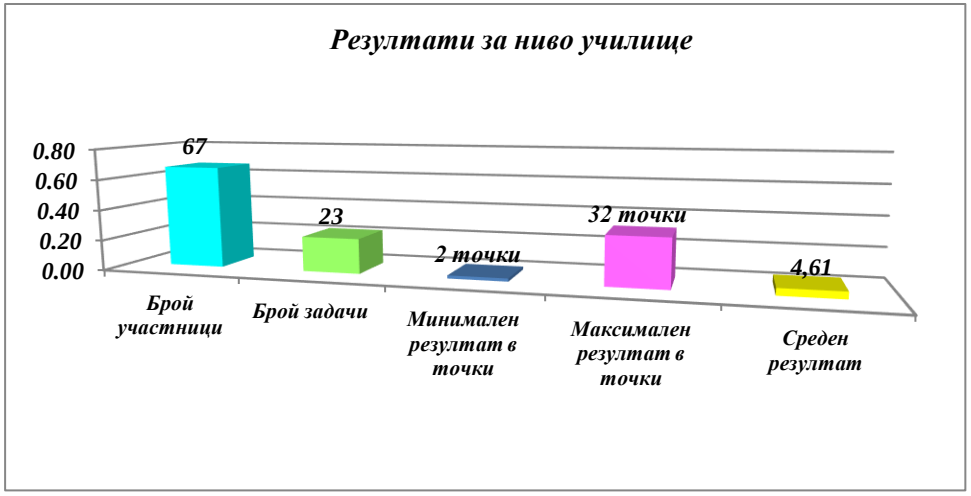

Разпределение на учениците по пол и по получен резултат

Среден резултат	Момчета	Момичета
4,61	**26** **(8,85 т средно)**	**8** **(9,88 средно)**

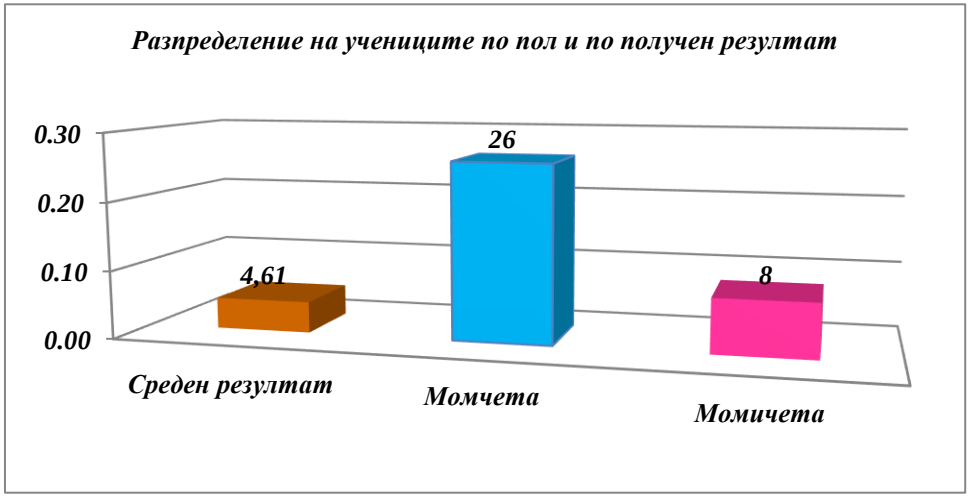
Разпределение на учениците по пол и по получен резултат
0.30
0.20
0.10
0.00
4,61
26
8
Среден резултат
Момчета
Момичета

Разпределение на учениците по пол и по получен резултат
21%
12%
67%
Среден резултат
Момчета
Момичета

- ***Среден процент от максималния брой точки***

Среден процент от максималния брой точки								
Ниво училище					**Регионално ниво**			**Национал но ниво**
Общо	**Момчета**	**Момичета**	**Общо**	**Момчета**	**Момичета**	**Общо**	**Момчета**	**Момичета**
9.09	**8.85**	**9.88**	**42.75**	**38.01**	**48.01**	**43.16**	**38.41**	**48.40**

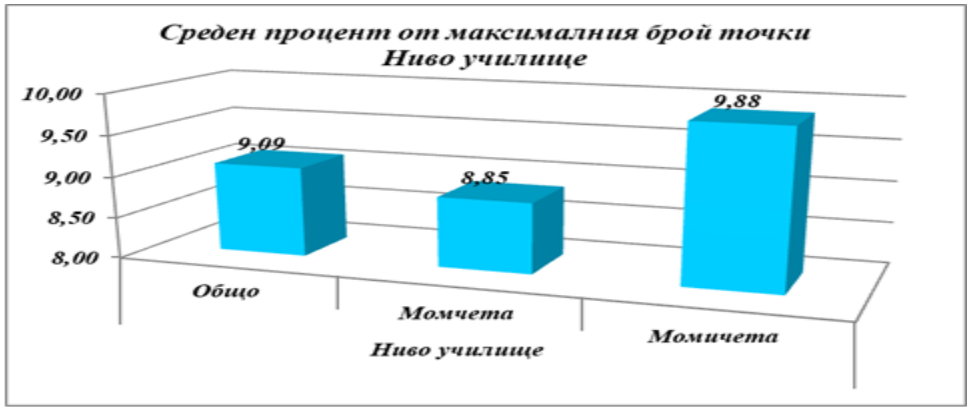
Среден процент от максималния брой точки
Ниво училище
10,00
9,50
9,00
8,50
8,00
9,09
8,85
9,88
Общо
Момчета
Момичета
Ниво училище

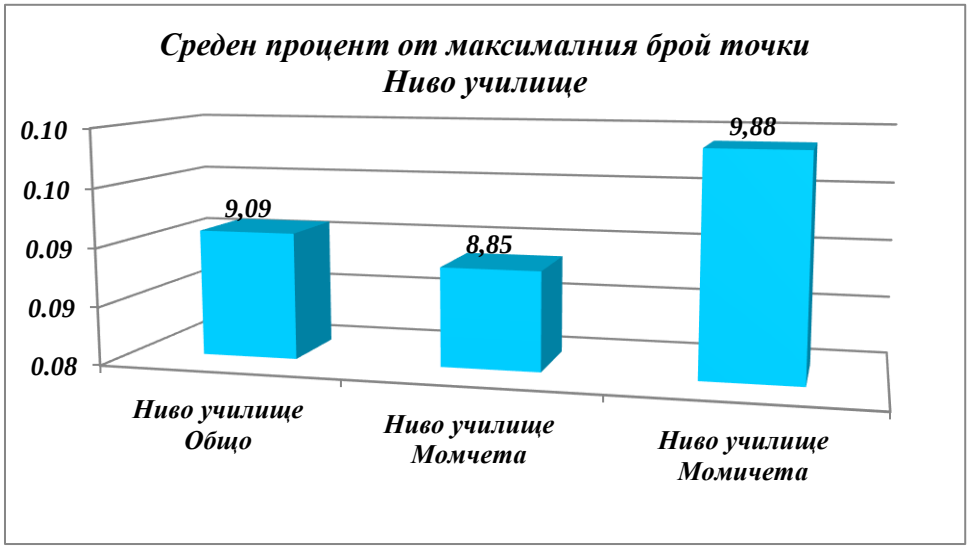
Среден процент от максималния брой точки
Ниво училище
0.10
0.10
0.09
0.09
0.08
9,09
8,85
9,88
Ниво училище
Общо
Ниво училище
Момчета
Ниво училище
Момичета

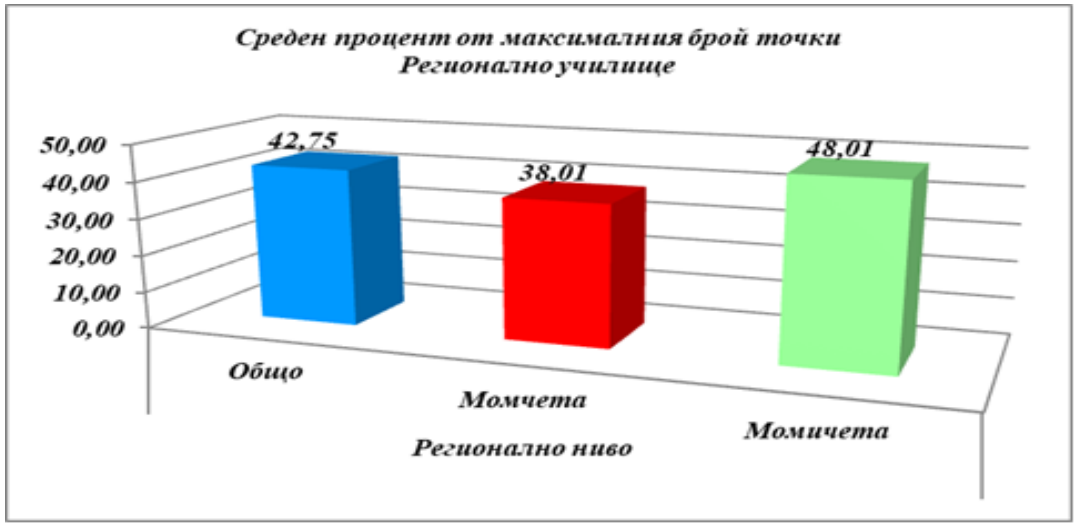
Среден процент от максималния брой точки
Регионално училище
50,00
40,00
30,00
20,00
10,00
0,00
42,75
38,01
48,01
Общо
Момчета
Момичета
Регионално ниво

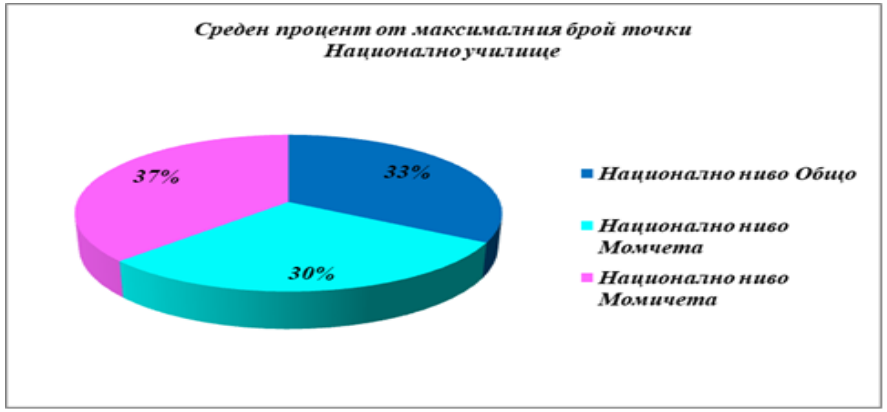
Среден процент от максималния брой точки
Национално училище
37%
33%
30%
Национално ниво Общо
Национално ниво Момчета
Национално ниво Момичета

V. Анализ на резултатите от проведеното Национално външно оценяване по математика за 10. клас – 2022 г.

1. **Учебно съдържание:**

Системата от задачи по математика се определя от задължителното учебно съдържание, съгласно утвърдените учебни програми по математика от VIII до X клас като се прилагат знанията и уменията, придобити в обучението до X клас включително. Оценявани знания, умения и отношения, определени от държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка за първи гимназиален етап.

2. **Видове и брой задачи:**

- **17** задачи, от които **15** задачи с избираем отговор, с четири възможни отговора, от които точно един е правилният; **2** задачи с разширен свободен отговор за решаването на които ученикът представя в писмен вид необходимите обосновки. Учениците могат да използват свитък с формули.

3. **Оценяване -** осъществява се по стандартизирани критерии, като всяка задача се оценява с брой точки, който съответства на спецификата,

Резултатът от НВО по математика в края на X клас се вписва в удостоверението за завършен първи гимназиален етап и се изразява само ***с количествен показател – в брой точки, без да се приравнява към оценка.***

Табл.1

Количествен анализ

клас	**Брой ученици**	**Явили се**	**Неявили се**	**Резултат в % явилисе**	**Резултат в % неявили се**
X „а”	23	7	16	30 %	70 %
X „б”	23	16	7	70 %	30 %
X „в“	21	11	10	52 %	48 %
Общо:	**67**	**34**	**33**	**152 %**	**148 %**

1**. 15** задачи с избираем отговор по 4 точки общо 60 точки
2. **2** задачи с разширен свободен отговор по 20 точки общо 40 точки
Максималния брой е 100 точки

Клас/бр.уч		Резултат в точки								% от максималния брой точки								
	4	8	12	16	20	24	25	28	32	4	8	12	16	20	24	25	28	32
X „а“			2	2		1		1	1			16%	12,5%		4 %		4%	3%
X „б“		2	4	2	1	4	1		2		25%	33%	12,5%	5%	16%	4%		6%
X „в“	1	1		2	3	2		1	1	25%	12,5%		12,5%	15%	8%		4%	3%
Общо:	**1**	**3**	**6**	**6**	**4**	**7**	**1**	**2**	**4**	**25%**	**37,5%**	**49%**	**37,5%**	**20%**	**28%**	**4%**	**8%**	12%

Табл.2

Резултатът от НВО по математика на X клас в ПТГ – гр.Бургас изразен ***с количествен показател – в брой точки е слаб приравнен към оценка.***

Учениците постигат само отделни очаквани резултати от учебните програми, имат сериозни пропуски в знанията и уменията; усвоени са само някои от основните понятия и алгоритми за решаване на задачи; притежават малка част от компетентностите, определени като очаквани резултати в учебната програма, и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации с пропуски и грешки; действията им съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат.

4. Мерки за отстраняване на пропуските:

1. Допълнителни консултации – индивидуални и групови с изоставащите ученици.
2. Допълнителни консултации – индивидуални и групови с напредналите ученици
3. Задаване на повече задачи с практически характер и отработване на тестове
4. Задаване на диференцирана домашна работа
5. Използване на презентации и иновативни ресурси за онагледяване на учебното съдържание по предмета
6. Задаване на допълнителна домашна работа, свързана с теми, близки до ежедневието на учениците
7. Усъвършенстване на методиката на преподаване